

VYSOKOHORSKÉ SPORTY BRNO – HISTORIE MEZI LÉTY 1964 - 1986

3. DÍL FOTOKNIHY – HISTORIE REKONSTRUKCE MEDVĚDÍ CHATY

Autoři: Martin Šarbort a účastníci rekonstrukce Medvědí chaty. První vydání v březnu 2020.

Medvědí chata při první návštěvě na jaře 1968: fotka č.4 je na str. 4 ve Fotoknize VHS.

Úvod o Tělovýchovné jednotě Vysokohorské sporty Brno

Tělovýchovnou jednotu Vysokohorské sporty Brno založili Dr. Ing. Zdeněk Zlámal (Bača), Ing.Mojmír Tichák (Kazimír) a Karel Kocourek v roce 1967.

Vysokohorské sporty Brno měly následující počty členů:
v roce 1967 bylo 31 členů, v roce 1968 bylo 155 členů, v roce 1969 bylo 153 členů a v roce 1970 bylo 195 členů. Těmto členům vděčíme za rekonstrukci Medvědí chaty.

V tomto textu jsou odkazy na fotografie - číslo fotky a číslo strany ve Fotoknize VHS „Vysokohorské sporty Brno – historie mezi léty 1964 – 1986“ vydané v roce 2017 k 50.výročí založení Vysokohorských sportů Brno (dále jen VHS). Je to první díl Fotoknihy VHS.

„Vysokohorské sporty Brno – historie mezi léty 1964 – 1986“ 2.díl - Popis fotografií v prvním díle fotoknihy. 2.díl byl vydán v lednu 2018. Autor Martin Šarbort.

Podrobnější informace o vzniku a historii Vysokohorských sportů Brno budou sepsány v budoucím čtvrtém díle Fotoknihy VHS.

Koupě Medvědí chaty v roce 1968 a dávná historie údolí, kde chata stojí

Petr Rampel: „V roce 1967 Karel Kocourek dohodil možnost koupě Medvědí chaty Zdeňku Zlámalovi. Kocourek byl kamarád.“

Helena Zlámalová, manželka prvního předsedy VHS Zdeňka Zlámala: „JUDr. Karel Kocourek byl Zdeňkův spolužák z gymnasia. Jako študáci vedli spolu o prázdninách dětské tábory a byli velcí kamarádi. Karel měl na konci Kunčic chalupu a teď nevím, jestli koupil chalupu dříve, než se koupil Medvědinec, nebo naopak. V té době byl prokurátorem v Brně a asi měl dostatek vlivných známých a právně všechno podržel a vyřídil. A ani nevím, jestli byl vůbec členem VHS.“

Miroslav Myška – Žebro: „V roce 1967 na Silvestra jsme (VHS bez oddílů) byli na Paprsku, spali na společné noclehárně, která byla v podkroví. Vedl to Zdeněk Zlámal. Při objevných potulkách po okolí, stopy nebyly žádné, jsme narazili i na Medvědí chatu“.

V roce 1968 Tělovýchovná jednota Vysokohorské sporty Brno koupila Medvědí chatu.

Medvědí chata byla lesnická chata. Protože byla v oblasti obývané za první republiky Němci, měla německý název „Bärlochbaude“ = Chata medvědí brloh. Fotky na stranách 3, 4 a 5 ve Fotoknize. Citát z Alba starých pohlednic JESENÍKY od autorů Květoslava Growka a Pavla Vikláta:

„Od Paprsku vedla trasa na Králický Sněžník přes Medvědí boudu. Bývalá hájenka poskytovala turistům občerstvení i přístřeší.“ To bylo v roce 1932.

Během druhé světové války byla Medvědí chata zajateckým táborem pro ruské válečné zajatce, kteří museli pracovat v lese. Po válce to byla opět lesnická chata.

Jan Slavík - Džonek: „K názvu Chaty medvědího brlohu je v kronice Starého Města pod Sněžníkem zapsána historika, jak Karel IV, ještě jako markrabě moravský (1334 až 1337), když navštívil stříbrné doly na tomto místě, byl napaden medvědicí a havíř ji zabil kladivem. Karel IV. povýšil Staré Město pod Sněžníkem na město. Na erbu města je medvědice a havíř s kladivem.“

Projekt rekonstrukce Medvědí chaty

Jan Slavík – Džonek - první správce Medvědí chaty: „Medvědí chata měla plán na rekonstrukci ještě dřív, než jsme ji koupili. Já jsem se domlouval se stavitelem Hálou (příbuzným Karla Kocourka, myslím, že byl otcem jeho ženy), který namaloval chatu ve stylu alpských útulen, které stavěl KČT v Julských Alpách. Jenom aby nevznikl dojem, že do toho mohl mluvit každý, kdo tam přijel na brigádu. Celý projekt byl schválen výborem VHS a Pepa Borkovec potom namaloval přístavbu, vlastně druhou chatu, která by tvořila křídlo ve tvaru L. Jenže, i když byl pozemek v našem vlastnictví, měl věcné břemeno, že lesy ho mohou užívat jako skládku dřeva. Můj osobní názor, jsem tomu upřímně rád, protože tato přístavba by kazila záměr původního plánu alpského útulku.“

První léto 1968

Laďa Havlásek: „První rok po založení horolezecké tělovýchovné organizace VHS – Brno v roce 1968, jsme poprvé oficiálně jeli na seznámení s Medvědí Chatou, jejím stavem a možností rekonstrukce. Akci vedl Kazimír Tichák, s ním jeli členové oddílu Jiskra dodávkovým automobilem Robur Výzkumného ústavu makromolekulární chemie, který zajistil Zdeněk Zlámal. Někdo jel na motorkách a těch několik, co jeli v automobilu, zažívali v uzavřeném nákladním prostoru bez oken a větrání hodiny hrůzy. Ale nakonec dopadlo vše dobře. A byli to hlavně členové oddílu Jiskra, kteří se do díla pustili hned a byli hlavní strůjci rekonstrukčních prací. Chata na první pohled nevypadala nejhůř, ale vnitřek byl hrozný. Bez oken a dveří, pokud zbyly nějaké dřevěné obklady, byly většinou shnilé a celý vnitřek byl bílý, někdy dávno vylíčen vápnem. Přizemí plné zbytků sena a slámy, na shnilé podlaze "naděláno" od koní a koz nebo ovcí, staré, špinavé a rezavé nádobí a hlavně hromada nějakého práškového hnojiva. V poschodí vytrhané obložení stěn, na mnoha místech zatékalo. Střecha na pohled hezká, ale shnilá. Takže jsme spali ve stanech venku a začali ihned s úklidem uvnitř. Do zimy jsme ještě zvládli podkopat postupně celou chatu, udělat nové základy, izolace a novou střechu. Samozřejmě bylo nutné zabezpečit chatu proti nežádoucím hostům, jednak kvůli pořádku a rozdělaným pracím a hlavně kvůli materiálu uvnitř uloženému.

Takže díky připravovaným oslavám jednoty (= Vysokohorských sportů Brno v roce 2017) a požadavku, zda mohu nabídnout nějaké staré fotografie, z historie a činnosti jednoty, jsem při té příležitosti stvořil toto, dá se říci historické album a nabízím ho vám všem k nahlédnutí, abyste viděli, jak chata v té době vypadala a také, jak se od té doby změnila. Myslím, že pro mnohé, ty starší i mladší, především první pohledy na chatu a pohledy na ty, kteří se v prvních letech o stav, jaký teď známe, co nejvíce zasloužili, stojí za to. Také uvidíte možná sebe a naše kamarády, z nichž nás už mnozí bohužel, na věky opustili, jak tehdy vypadali! Zdraví a pohodu přeje Laďa Havlásek“

Fotky Ladi Havláška jsou vytištěny v prvním díle fotoknihy VHS - „Vysokohorské sporty Brno – historie mezi léty 1964 – 1986“.

Protože chata byla neobyvatelná, spávalo se ve stanech u chaty. Všechna voda pro pití a vaření se nosila z potoka před chatou. Foto 42 na straně 19. Pro umývání a koupání v hlubší vodě byly vytvořeny na potoce hrázky. Foto 21 na straně 11.

Na prvních brigádách se bourala šindelová střecha a boural se komín. Foto 4 na straně 4.

Spodní trámy pod stěnami chaty byly shnilé a musely být nahrazeny zdivem. Kamarádi podepřeli chatu ručními zvedáky, aby byla možnost odstranění spodních špatných trámů a bylo umožněno podezdění chaty. To je vidět v pravém dolním rohu fotky 13 na straně 8. Černá barva pod rohem chaty je díra, kde byly vybourány shnilé trámy. Trámy se vybourávaly po třímetrových kusech. Laďa Sýkora navrhl použití zvedáků pro zvedání chaty. Stavba zídky foto 26 na str. 13 a foto 39 na str. 18.

Byla položena první plechová střecha na chatě. Foto 13 na straně 8.

V roce 1968 byl zaveden pětidenní pracovní týden bez pracovních sobot. VHS měla 162 členů. Členové oddílu Jiskra strávili svoji dvoutýdenní dovolenou ve stanech u Medvědí chaty a stále na chatě pracovali. Počet odpracovaných hodin v roce 1968 nelze odhadnout. Bylo jich mnoho. Brigádnická činnost nebyla přerušena ani v době invaze vojsk 21.srpna 1968.

V zimě 1968 /1969 byla chata neobyvatelná.

Druhé léto 1969

Bylo postaveno lešení pro nátěr štítové stěny chaty. Nejdříve se natřelo přízemí chaty a vyměnily se okenice v přízemí. Následně se natřelo první patro chaty a byly vyměněny staré okenice v prvním patře za nové okenice, které zajistil Mirek Kelbl - Otík. Foto 30 na straně 15. Byly natírány nové okenice v prvním patře.

Byla vykopána podlaha v chatě a byla vybetonována základová deska a položena izolace. Beton se míchal ručně. Foto 26 na straně 13.

V létě 1969 byla přistavěna vstupní místnost na levé straně chaty.

Komíny nejsou dosud dokončeny na fotce 67 na straně 29. Komíny jsou již dokončeny na fotce 68 na straně 29.

Jarka Ramplová: „V roce 1969 byl jediný obyvatelný pokoj „Růžovka“ v prvním patře Medvědí chaty. V původních třech oknech Růžovky byly igelity a místo dveří byla pověšená deka. Každý večer bylo třeba umýt podlahu Růžovky, protože z podlahy neustále vystupoval jedovatý přípravek DDT, který měli lesní dělníci v Růžovce uskladněný před prodejem chaty.“ Igelity v oknech Růžovky jsou vidět na fotce 46 na straně 21.

Petr a Jarka Ramplovi: „V přízemí Medvědí chaty jsou nyní dvě místnosti, jedna se dvěma postelemi a druhá se šesti postelemi. Při koupi chaty to byla jedna místnost a vstup do ní byl dveřmi z jídelny, kde dnes stojí krb. Nový krb postavil Pepíček Lázníčka.“

Architekt Josef Borkovec: „Já jsem do VHS přestoupil ze Slávie až v roce 1969, kdy už rekonstrukce probíhala; vlastně o Medvědí chatě jsem se dověděl až v příštím roce. Mám pocit, že žádný projekt neexistoval - všechno se řešilo kolektivně na místě. Já jsem se na brigádách podílel - co si vzpomínám, tak jsem vyzdíval kus zdi a hrabal ve vodě základy pro vodní dílo Kunčický potok, než nám příroda řekla, že je to blbost. Pokud si vzpomínám, tak někdy počátkem 80. let (nebo koncem 70.?) byly v jednotě nějaké tendence k rozšíření chaty; na to dělala nějakou studii ing.arch. Hawerlandová a něco jsem snad s tím měl také společné.“

Za rok 1969 odpracovalo 157 členů VHS celkem 6220 brigádnických hodin, což je 5 dnů po osmi hodinách na každého člena VHS.

Zima 1969 / 1970

Uskutečnil se první Silvestrovský pobyt 1969/1970 na Medvědí chatě. Foto 43 na straně 19 je záběr na slavnostní tabuli ve velké noclehárně.

Přistavěná malá vstupní místnosti měla špatně umístěný vchod a na jaře 1970 ji sníh odtrhl. Foto 35 na straně 16. Vchod byl zavalován sněhem ze střechy. Následně se vchod přestavěl na vstup z přední strany chaty, jak je dosud v roce 2020. Foto 47 na straně 21.

Třetí léto 1970

Medvědí chata má bílou podezdívku, natřené okenice v prvním patře. Medvědí chata je už v plné parádě. Foto 53 na straně 23.

Tři asbestové roury komínů byly následně zkráceny a zakryty plechovou stříškou. Foto 64 na straně 27.

Jídelna v Medvědí chatě. Původně, před VHS, byl prostor jídelny používán k ustájení koní. Mnozí členové Jiskry pracovali v Královopolské strojírně, kde se jim naskytla možnost koupit dřevěné bedny.

Luboš Novák: „V Královopolské strojírně jsme likvidovali bedny, nikoliv po strojích, ale v těchto 12 m bednách se dovážely trubky na výrobu výměníků. Bylo to přímo v provozu Chemie II, kde jsem dělal. Takže jsme měli perfektní přehled o dodávkách. Ostatní kluci dělali v jiných provozech. Tyto fošny se pak vozily k nám do Žabin uskladnit a až jich bylo víc, tak se nákladním autem odvážely na Medvědicec. Tehdy Jednota vlastnila nákladní auto a po prodání autobus, kterým jezdil můj otec („pan Novák“), jako vysloužilý řidič autobusu.“

Jan Slavík – Džonek: „Dřevo je doopravdy z beden, ve kterých do Královopolské strojírny chodily trubky na výstavbu jaderných elektráren a to z Novosibirska, ale hajný tenkrát říkal, že je to většinou jedle“. U fotky 36 na str. 17 je tedy špatný text, že „Stěny jsou vytvořeny z údajně sibiřských smrků“.

Za rok 1970 odpracovalo 195 členů VHS celkem 2710 brigádnických hodin, což jsou 2 dny po osmi hodinách na každého člena VHS.

Celkové vzpomínky na rekonstrukci Medvědí chaty

Členové a členky Jiskry: „V roce 1968, v době koupě, byla Medvědí chata v nedobré, až dezolátním, stavu. Chata měla střechu z dřevěných šindelů. Vchod do chaty byl na levé straně chaty. Fotka č. 4. na straně 4. Chata měla okenice, ale neměla okna. Některé otvory oken byly zatlučeny deskami. Hlavní vchod do chaty byl do současné kuchyně místo okna v kuchyni.“

Po koupi Medvědí chaty se členové VHS vrhli do její rekonstrukce.

Jan Musil – Šerpa: „Členové VHS jezdili na brigády na Medvědí chatu na svých motorkách a sami si platili benzín na cestu. Tak velké bylo jejich nadšení z Medvědí chaty.“

Jana Kelblová: „Na Medvědí chatě pracovaly i dámy, i když třeba nechaly dítě na dece bez botiček, aby nikam neuteklo. A dělalo žen dost.“

Jarka Ramplová: „Členové a členky jezdili na brigády na Medvědí chatu skříňový nákladním autem značky ROBUR s řidičem panem Orlem. ROBUR byl majetkem Výzkumného ústavu makromolekulární chemie, kde pracoval Zdeněk Zlámal. Zdeněk zařídil půjčování autobusu. Ve skříňové nástavbě Roburu nebyla okna, tak se tam špatně za jízdy dýchalo.“

Pak se jezdilo prvním autobusem VHS „Modrým šípem“, který byl koupen v roce 1970 a byl prodán v roce 1974 – fotka 28 na straně 14. V roce 1973 VHS koupila druhý autobus, fotky 58 a 59 na straně 25, a terénní auto GAZ, fotka 68 na straně 29. Fotka 40 na straně 18.

Ve Výroční zprávě VHS za rok 1974 je uvedeno, že v roce 1974 dvě třetiny členstva tvořili muži a jednu třetinu tvořily ženy. Lze předpokládat, že muži odpravovali dvě třetiny hodin na brigádách a ženy celou třetinu hodin. Tehdy nebyla povinnost odpracovat brigádu, protože každý dělal bezplatné brigády s nadšením i během letních dovolených na Medvědí chatě.

Luboš Novák: „Při počátečních brigádách na Medvěďinci, kdy nebyla ještě možnost poskytnout všem brigádníkům nocleh uvnitř, jsme spávali v seníku, v malé budce asi 50 metrů od chaty směrem k polským hranicím.“

Mirek Kelbl – Otík: „Medvědí chata stojí na polesí, jejímž tehdejším vedoucím byl pan Ručka ze Starého Města pod Sněžníkem. Pan Ručka významně pomohl členům VHS při opravě Medvědí chaty.“

Kolektivní názor členů Jiskry na schůzi 5. února 2020: „Asi 70 % brigádníků byli členové oddílu Jiskra, ke kterým se přidávali další členové VHS z jiných oddílů.“

Helena Zlámalová: „Musím říct, a to všichni vědí, že Medvědí chata byla postavena hlavně zásluhou všech členů tehdejší Jiskry. Možná bych ještě zdůraznila, že hybnou silou v té době byl také Laďa Sýkora. Ten by se neměl opomenout. Byl o něco starší než naši kluci, měl respekt a ohromné nápady. Všichni „Jiskráci“ (členové a členky oddílu Jiskra) uměli „makat“ s obrovským nadšením. I ostatní samozřejmě pracovali, ale už ne s takovým elánem. Nerada bych se někoho dotkla, ale mladí ambiciózní horolezci chtěli hlavně lézt, a tak připravovali expedice do vysokých hor, pokud to bylo v té době možné.“

Jan Slavík – Džonek – první správce Medvědí chaty: „Laďa Sýkora byl o 20 let starší než ostatní členové tehdejší Jiskry, takže měl přirozenou autoritu a také byl velmi manuálně zručný, dělal v nástrojárně, takže při nedostatku horolezeckého materiálu jsme vyráběli cepíny, mačky, skoby atd. Protože si v Řečkovících postavil svépomocí dům, tak i při záchraně Medvědí boudy byl Laďa Sýkora nevyčerpatelnou studnicí rad, jak postupovat, aby nám Medvědí bouda nespadla na hlavu.“

Luboš Novák: „Laďa Sýkora, tak to byl dobrý, velice ochotný a aktivní kamarád. Co se týče získávání horolezeckého materiálu v prvopočátku zrození Jiskry, tak on to byl, kdo dal nejen popud, ale i aktivně se zúčastnil výroby krosen, skob, několika cepínů atd. Také byl nějaký čas i řidičem nákladáku, který přepravoval materiál na Medvěďinec.“

„Laďa Sýkora s hrozdem v roce 1969“ je na fotce číslo 242 na straně 100.

V prvních letech Medvědí chaty vedle oddílu Jiskra jezdila na chatu skupina z oddílu Slávie: Petr a Eva= Myš Liščinští, Artur Zatloukal, Jura Růžička, Jura Šťastný, Jaroslav Sedláček – Mates a bratři Trnkovi, kteří chtěli vybudovat sjezdovku v blízkosti chaty. Petr Liščinský se zasloužil o objevení historických lesních cest v okolí Medvědí chaty. Petr posbíral kameny, které leží vystaveny na nejhornější poličce uprostřed jídelny.

Členové a členky VHS dokončili rekonstrukci Medvědí chaty na podzim 1970 po třech letech usilovné práce. Chata se stala obyvatelnou.

Práce v následujících letech 1971 až 1975

Vchod přístavku – lyžárny se opravoval asi v roce 1974. Okolo roku 1975 bylo zakopáno vodovodní potrubí od potůčku až k Medvědí chatě. Foto 72 na straně 31.

Honza Šmíd se zasloužil o dokončení interiérů Medvědí chaty.

Elektrický agregát

Jan Slavík – Džonek: „Kůlna na uhlí měla původně sloužit pro agregát, ale po zapnutí se chvění rozneslo na chatu, tak byl agregát přemístěn do lesa.“

Členové Jiskry: „Elektrický agregát byl postaven do kůlny v lese a zprovozněn v roce 1975. Elektrická energie z agregátu poháněla štípačku na fotce 34 na str. 16 nebo cirkulárku na fotce 69 na straně 30. Elektrická energie z agregátu především sloužila k vnitřnímu osvětlení Medvědí chaty.“

Hráz na Kunčickém potoce pro vodní turbínu.

Mirek Kelbl – Otík přiznává: „ Já jsem vymyslel plán postavit hráz na Kunčickém potoce a umístit do hráze vodní turbínu s generátorem pro výrobu elektrické energie pro Medvědí chatu. Elektřina z turbíny měla sloužit k vytápění Medvědí chaty. Vsadil jsem se se správcem Paprsku panem Pernerem o láhev whisky, že turbínu s generátorem u chaty postavíme. Pozval jsem minéra na odpálení kamenného koryta potoka. Při výbuchu létaly kameny do blízkého okolí, kde místní ženské trhaly borůvky. Ženské byly velmi vyděšené. Byly vybetonovány dva velké betonové bloky na Kunčickém potoce, které jsou vidět vlevo z příjezdového mostu. Byla koupena vodní turbína.“ V roce 1974 byla rozestavěna hráz a měla být dokončena v roce 1975. Na jaře dalšího roku 1975 velká voda poškodila hráz a to byl konec plánu na přehradu a vodní turbínu.

Odborné řízení brigádnických prací

Mnoho členů VHS byli profesionální řemeslníci a mistři různých odborných profesí, jak stavebních, tak strojařských a elektrikářských. Proto nemusela VHS najímat řemeslníky mimo VHS. Většina mužských členů oddílu Jiskra byli řemeslníci, mistři a vedoucí z Královopolské strojírny. V Jiskře a ve VHS byli i řemeslníci z jiných firem, jako např. ze Zetoru atd.

Přehled správců Medvědí chaty:

Od jara 1968 do jara 1975 Jan Slavík – Džonek s manželkou Jarkou – Kopretinou.

Od jara 1975 do roku 1977 Jiří Šteflíček – Kurýr

Od roku 1977 do roku 1979 Zdeněk Blažek

Od roku 1980 do roku 2000 Petr Rampl s manželkou Jarkou

Od roku 2001 do současnosti v roce 2020 Richard - Ríša Havelka s manželkou Sylvou.

Jak to bylo s názvem cesty „Pralinka“?

1.možnost - Jiří Ries – Horlo: Petr Plesněnka Skýba a Pralinka

Do vzpomínek by se taky dalo dát období, kdy nebyly udržované trasy na běžky. Trasa Medvědí chata – Tetřeví chata (která shořela a je na fotce 33 na straně 16 a na fotce 52 na straně 23) Návrší (tehdy tam kraloval Vindoš, nyní kraluje na Paprsku). Trasa, která vedla lesem a vyjížděla kousek nad pramenem a byla hodně krkolomná i se tam lámaly lyže. Jednou tou trasou přijel Petr Skýba (měl ve zvyku každému nabízet pralinky) a my, kde máš pralinky, že tam spadl a všechny vysypal. Od té doby jsme této zkratce začali říkat Pralinka. Jeho poslední akce byl smrtelný pád na rogale poslední den pobytu na Kavkaze.“ Petr Skýba zvaný Plesněnka je na fotce 151 na straně 65 a na fotce 171 na straně 72 ve Fotoknize VHS.

Chtěl bych jen upřesnit, že v té době nebyl velký výběr, co si vzít na běžky na doplnění energie. A Petr (občas jsem s ním i lezl) a taky jsme byli velcí soupeři na Maugláču, doplňoval energii hlavně těmi lesankami nebo lesněnkami, takovýma zelenýma v průhledném obalu, který se často roztrhl a rozsypal se mu v kapse, kde je nosil. Měl takový zelený kalhoty a v kapse měl i některé starší, tedy už plesnivé, někdy měl i lepší pralinky, ale nejvíc ty lesněnky, nebo už starší plesněnky a od toho ta přezdívka. Jinak s ním byla velká legrace. Naposledy jsem ho viděl, když za mnou přišel si půjčit horohelmu a čelovku, které jsem tehdy vyráběl na ten nešťastný Kavkaz. Zajímavé, že po tolika letech si ho vybavím, jak nabízí ty plesněnky a na ten jeho nezměrný optimismus, který dokázal předávat kamarádům.

Později jsem se dozvěděl, že kemp rogalistů (na Kavkaze) byl na plošině, kde se dolétalo ze směru dvousetmetrového nebezpečného srázu. Ještě poslední den zájezdu si to chtěl vychutnat, i když už nebyly dobré podmínky a poryv větru mu neumožnil nad srázem při přistávání držet výšku. Plesněnka zemřel ve věku 43 roků v létě 1980.

Podobná vzpomínka na Plesněnku byla uveřejněna v časopisu Hotejl 2/80, vydaného v září 1980.

2.možnost – Josef Borkovec a Miroslav Myška – Žebro

Josef Borkovec: „Vzpomínky jsou rájem, ze kterého nemůžeme být vyhnáni, napsal kdysi John Galsworthy. Je zajímavé, jak se vzpomínky protagonistů po létech liší. Například historka o vzniku Pralinkové, jak jsem ji slyšel (nebo snad zažil?) já: Jednou se na Paprsku jisté nejmenované dívky z jistého nejmenovaného MAPSKLUBU mírně připily (napraly!) a cestou na Medvědí jely (nebo spíš sebou praly) zkratkou. Byly přivítány lovy (už nevím, zda Ježka nebo Žebra): „Tak co, vy napralinky?“ Pokud vím, Plesněnka u sebe míval pouze (někdy opravdu plesnivé) Lesněnky. Mimochodem - byl synovcem Ondřeje Sekory a byl mu také hodně podobný.“

Miroslav Myška – Žebro: „Skutečně má Borkovec pravdu. Hanča, Twigi a Ivanka se mírně osvěžily na Paprsku a cestou při setmění jeli zpět jimi zvolenou zkratkou a na Medvědí chatě tvrdily, že měli jen pralinky a my jsme jim říkali, že jsou rumové pralinky. Další den jsme se jeli kouknout, kudy jely. Začínalo se u chaty, kolem pramenu cestou do průseku, možná je to nyní zarostlé, jím vzhůru a doleva až na současnou vrstevnici, které se stále říká Pralinková. Od té doby jsme tou cestou jezdili na Paprsek, bylo to nejkratší, ale zpět při tvrdším sněhu to sjet bylo hrdinství.“

Členové Jiskry se shodli na tom, že o název cesty „Pralinka“ se zasloužila děvčata z Mapsklubu.

GALERIE AUTORŮ

Fotografie autorů ve třetím díle, pokud jejich fotky už nejsou zařazeny do 2.dílu Fotoknihy VHS.

Helena a Zdeněk Zlámalovi

Josef Borkovec

Jiří Ries poslal starší portrét z vrcholu Daliborky na Hrubici. Toto je pověstná Kuchařovou cestou 7b. Jiří myslí, že starší fotka je více vypovídající, než portrét důchodce. Jiří sedí vlevo.

Poznámka: Všimněte si navázání lanem přímo na hrudník pomocí dračí smyčky a lezeček, které jsou fotbalistické kopačky bez špuntů, ale s nalepenou mechovkou – měkkou tenkou gumou.

Citát z Výroční zprávy Vysokohorských sportů Brno za rok 1974:

Oddíly TJ VHS v roce 1974

Oddíl	Muži	Ženy	Hosté	celkem
Maps	23	6	0	29
Jiskra	26	11	1	37 + 1
Královo Pole	27	12	0	39
Slavia	29	13	1	42 + 1
VI	14	12	1	26 + 1
VII	27	9	0	36
Vysočina	37	11	3	38 + 3
Nezařazení	55	39	20	94 + 2
Školní oddíl II	18	14	4	32 + 4
Školní oddíl I	20	7	3	27 + 3
CELKEM	276	134	33	410 + 33

Zpráva o činnosti střediska „Medvědí chata“

Činnost střediska řídil Jan Slavík, který pokračoval v rozsahu nastoupeném v r. 1973. Chata byla využita o sobotách a nedělích maximálně, zvýšil se mírně i počet týdenních pobytů. Plánované instalace elektrického agregátu nebyla realizována v plném rozsahu, protože práce byly přerušeny příchodem zimy. Pozdní zahájení vyvolal zase nedostatek stavebního materiálu (řezivo).

Zvýšení tržeb proti plánu způsobil nečekaný úspěch bufetu, jehož činnost byla zahájena koncem r. 1973. Pro chatu nutno zpracovat perspektivní plán, aby byl znám konečný záměr a postupně uskutečňován se všemi ohledy na ochranu životního prostředí.

Rok	Náklady v Kčs	Brigády hodiny	Hodnota díla v Kčs	Počet noclehů	Tržby v Kčs	Dotace v Kčs
1969	107 300	6 220	65 000	0	0	0
1970	103 900	2 710	190 000	0	0	0
1971	113 000	1 470	190 000	0	0	0
1972	26 000	2 800	65 000	770	6400	0
1973	61 782	2 100	60 000	2129	21 549	0
1974	34 000	2 200	65 000	2217	34 400	20 000

V roce 1975 bude dokončena instalace elektroagregátu a úprava hygienických zařízení. Měly by pokračovat práce i na instalaci vodní turbíny.
Konec citátu z Výroční zprávy VHS za rok 1974.

Počty odpracovaných dní na člena VHS během rekonstrukce chaty v létech 1968 až 1974

Úvaha v roce 2020: Z tabulky „Oddíly TJ VHS v roce 1974“ je vidět, že v roce 1974 dvě třetiny členstva tvořili muži a jednu třetinu tvořily ženy. Lze předpokládat, že muži odpracovali dvě třetiny hodin na brigádách a ženy jednu třetinu hodin.

Výpočet počtu brigádnických hodin na člena VHS za rok dle Výroční zprávy za rok 1974:

Rok	Brigády hodiny	Počty členů VHS	Brigády - hodiny na člena	Počet brigádnických dnů po osmi hodinách za rok na každého člena VHS
1969	6 220	157	38,6	5 dnů v roce 1969
1970	2 710	195	13,9	2 dny v roce 1970
1971	1 470	215	6,9	1 den v roce 1971
1972	2 800	326	8,6	1 den v roce 1972
1973	2 100	455	4,6	Půl dne v roce 1973
1974	2 200	443	5,0	Půl dne v roce 1974

Ing. Dr. Lasbač: Mojmir Kazimír Tichák – spoluzakladatel VHS

Kazimír je živoucím příkladem na dialektickou jednotu protikladů, kterou konečně odráží i pojmenováním, pod nímž je znám brněnským horolezcům. Temperamentní a citlivý jako nitroglycerin a při práci podobně výkonný. Zakladatel české horolezecké metodiky poválečných let a autor jediné naší knihy o zimním táboření. K této byl zřejmě inspirován zimním táborem v r. 1949, kdy se na Hincově plese postavené stany potopily a účastníci zachraňovali holé životy v ponožkách a ve spodním prádle. Tam také získal Kazimír poznatky o tepelné izolaci (spávalo se v dekách a v papírových pytlích). O lavinách se poučil někdy v r. 1952, kdy se v Batizovské dolině kochal mohutností sněhových mas, aniž by tušil, že ho po zdolání protisvahu zasypou. Při méně dramatických událostech je Kazimír nevyčerpatelným zdrojem dobré pohody a starých písniček, (Stonožka, Šanghaj), spokojený a trpělivý partner na laně i u táboráku. Přesto, že se již pozdravil s Abrahámem a nedávno i s kterýmsi dopravním prostředkem, zůstalo na něm tak málo zasazených šrámů, že i stříbro ve vousech na něm působí poněkud kaširovaně. Snad proto, že je tam nosí už dobrých třicet let.

Založil tradici Pařížka, včetně nápisu u vchodu do sklepa: kdo chce kam, ať má co chce. Prošel všemi funkcemi, co jich stvořily reorganizace československé tělovýchovy za uplynulých 30 let a při té příležitosti snad i všemi horolezeckými oddíly v Brně. Aktivně se zúčastnil založení specializované TJ Vysokohorské sporty Brno, pod jejíž vlajkou, jak se zdá, se hotoví k dalším hrdinským činům.

Text je převzat z časopisu Hotejl číslo 3/75, vydaného v říjnu 1975.

Vojtěch Gregor – Celofán: Vzpomínka na Miláno aneb vidět Neapol a zemřít

Podivnými, a mně stále nepochopitelnými cestami Internetu, jsem obdržel pozvánku – spíše umělecko-technické dílo – Milana Štulpy na zářijové 2010 setkání starých Spojářů & Associates na Babím lomě. Následovně také fotky ze setkání – via Yetti. Před Yettiho vysvětlivkami jsem na nich poznal pouze tři osoby: Milana, Džonka a Jenise. Dost, abych pocítil šimrání v nosu a slané vlhko v očích – vždyť trocha nostalgie nikoho nezabije ☺! Nalil jsem si škopek, zaklepal sám sobě na budku a takto probudil svůj streptotický, silně zkrasovělý mozek, navíc nasaturovaný naftou. A napsal jsem abecední seznam členů HO SPOJ Brno tak, jak si je pamatuji z let 1964-1968. Seznam jsem poslal Yettimu; ten jej opravil a doplnil [1]. Navíc přidal členy, které jsem neznal nebo zapomenul [2] a členy HO Jiskra Medlánky [3]. Tak vznikla Vzpomínka na Miláno – pro pamětníky a všechny, kdo o ni stojí. Neúprosný čas vzpomínky rozmazává, jsme v předsmrtném věku a kamarádi odcházejí na druhou stranu neznáma, po ponorné řece do jeskynní říše, kterou jsme ještě neobjevili a do níž je jen jediná vstupenka... Leč ,jak říkával Aleš Bednařík, “Neteskni, bratře. Vše se v dobré obrátí a my nového jmění nabudem.” A já jen opakuji Feryho (Vladimír Pipal-Fernandel) nesmrtelný výrok: “Vždyť o nic nejde, je to jen taková hra.” Jak se tak na vás, kluci, na těch fotkách dívám, tak si myslím, že jste v tom Babím lomu žádný baby nelámali ☺!

[1] Členové (regular & associate) HO SPOJ Brno v letech 1964-1968, jak si je pamatuje Celofán (s příspěvím Yettiho):

Auermüller, Jan – Hans
Bednařík, Aleš – Lešek
Březovský, Pavel – Čáp
Gloser, Miroslav – Miki [†]
Gregor, Vojtěch – Celofán [od r. 1978 v Kanadě]
Grepl, Radomír – Radek
Greplová, A. ? (Radkova luzná víla a později paní)
Haňka, Mojmír
Chváta, Petr
Kepáková, Věra (luzná víla Edy Maděry, později pí. Auermüllerová)
Klugl, Jan – Honza
Kluglová, Hana – Andílek (sestra Honzy)
Kociánová, Marie – Pas(s)ang (Čikiho luzná víla a později paní)
Kozel, Jaroslav – Farao
Kramplová, Marie – Peterka
Kryštof, Jan – Jenis
Kryštof, Michal – Mišel
Lázníčka, Josef – Pepíček (později JM)
Maděra, Edvard – Eda
Milion, Jaroslav – Jara
Milionová, ? (Jarova paní)
Myška, Miroslav – Žebro
Ráčková, Ludmila – Žofka
Slavík, Jan – Džonek (později JM)

Staněk, Vlastimil – Ježek [†]
Strouhal, Vlastimil – Sedma
Škorpíková, Jarmila – Jarka (později pí. Ramplová a JM)
Šrůtek, Václav – Venca
Šteflíček, Jiří – Kurýr
Štulpa, Miloslav – Milan
Švehla, Jiří – Yetti (později JM) [od r. 1968 v Austrálii]
Tichák, Mojmír – Kazimír [†]
Trnka, Jiří – Čiki
Trnka, Pavel – Pitřýsek
Ventruba, Jaroslav – Jarek (později JM?)
Všetička, Milan
?, Dušan – neznám příjmení: vysoký štíhlý borec s brýlemi, m.j. umělecký fotograf, blízký přítel Milana Všetičky.
?, Vlasta – neznám příjmení, Dušanova luzná víla

[2] Členové (regular & associate) HO SPOJ Brno v letech 1962-1968, jak si je pamatuje Yetti:

Všichni uvedení v [1] plus:

Škorpíková, Jarmila – Jarka (později pí. Ramplová a JM)
Hesová, Jana (později pí. Kelblová a JM)
Jílková, Jaroslava – Jarka (později pí. Leiterová)
Jílková, Miroslava – Mirka (sestra dvojče Jarky)
Kašpar, Zdeněk – Kaspr [†]
Kelbl, Miroslav – Otik (později JM)
Leiter, Augustin – Gusta
Lošan, Ladislav [†]
Novák, Lubomír – Luboš (později JM)
Pernica, Jiří – Perňál (později JM)
Procházka, Miroslav
Ramppl, Petr (později JM)
Reinoldová, Edita
Rusňák, Jan – Honza (později JM)
Štulpová, Dagmar – Dáša (sestra Milana)

[3] Členové (regular & associate) HO Jiskra Medlánky v letech 1964 – 1968, jak si je pamatuje Yetti:

Všichni uvedení výše s označením (JM) plus:

Havlásek, Vladislav – Laďa
Lajchman, Vojtěch – Vojta
Lajchmanová, Eva (pí. Lajchmanová, později rozvedená)
Lhotská, Blanka (později pí. Havlásková)
Marvanová, Míla
Nováková, Libuše (Lubošova paní)
Pátek, Jiří – Ferko [†]
Pokorný, Milan

Slavíková, Jaroslava – Kopretina (Džonkova paní)
Sýkora, Ladislav Jr. – Jungša
Sýkora, Ladislav Sr. – Laďa, Sykec
Sýkorová, Dobra? – Dobruška, Sýkorka (Laďova paní a matka Jungše) [†]
Škrobák, Zdeněk
Švehlová, Míla (Yettiho paní) [od r. 1968 v Austrálii]
Tavinkel, Arnošt

Vysvětlivky: JM – HO Jiskra Medlánky, od r. 1964; pouze Yetti od r. 1966. [†] – nyní lezou v podzemní říši stínů...

Všechny pamětníky a přátele zdraví

Celofán von Výdrholec,
Prince George, British Columbia, Canada

P.S.: Toto je interaktivní dokument. Vyzývám ke konstruktivnímu přístupu – každý znalý je vítán opravit a doplnit výše zmíněné údaje. C.